

2

Tilda byla v lanoví. Čtyřapůlmetrový stěžeň *Grace* ze zčernalého sosnového dřeva byl zapuštěný do stěžňového kozlíku, aby se dal sklopit na palubu, když *Grace* proplouvala pod osmadvaceti mosty mezi Richmondem a mořem. Její bezanový stěžeň byl pryč, rozpěra byla tatam, hlavní stěžeň nikdy nebyl určen k lezení a Tilda seděla tam, kde by jeden řekl, že se určitě sedět nedá.

Marta, která byla stejně umíněná jako její sestra, tam občas taky šplhala, držela se o nějakých třicet čísel níže a nahlas při tom předčítala z hororového komiksu. Dnes ale byla Tilda sama a shlížela na paluby naklánějící se podle toho, jak lana povolovala nebo se napínala, na pasivní pobřežní čáru, na tajnou vodu.

Tildě byla budoucnost zcela lhostejná, a dokázala být tudíž velmi šťastná. Teď zrovna byla naprosto šťastná.

Čekala na počátek odlivu. Přesně naproti *Grace* spočívala na mrtvé vodě kupa beden, která proplula nahoru zátočinami i rovnými úseky řeky dvacet mil od Gravesendu, jako by byla začarovaná, nehýbala se ani o centimetr tím či oním směrem. Nákladní čluny se houpaly na uvazovacích lanech, ukazovaly do všech světových stran, bez pokynů přílivu či odlivu byly bezmocné. Bylo zvláštní vidět, jak se mraky pohybují, když voda úplně stojí.

Dvakrát zamrkala, čímž riskovala, že se zavřenýma očima

propásne těch několik správných sekund. Pak se jedna hrana bedny oddělila od ostatních beden a pomalu se polokruhem začala vzdalovat. Tilda, která se předtím dívala se zatajeným dechem, teprve teď vydechla. Lodními lany proběhlo zachvění, železné nákladní čluny, které se zrovna daly do pohybu, se jemně zaklínily. Začínal velký obrat. Naplavené dříví u břehu pořád plulo proti proudu, ale uprostřed řeky vyráželo střemhlav opačným směrem. Temže se obrátila k moři.

Willis jí často říkával, že tyhle staré bárky i přes svoje velké plachty nepotřebují větší posádku než dva lidi, a popravdě řečeno je snadno zvládne chlap s chlapcem. Plachty bývaly světle hnědé jako okolní půda a napuštěné olejem, který nikdy úplně nevyschl. Teď už žádné nezbývaly. Ovšem *Grace* by je nepotřebovala, kdyby s odlivem vyplula k moři. Nerozvinula by plachty, dokud by se nedostala do londýnského přístavu. Se svým plochým dnem by plula s odlivem, bez takeláže, jen by mazaně využívala skrytých proudů. Ten šestiletý kluk znal každý proud a vír řeky. Dlouhá léta zkoumal tajemství Temže. Nikdo krom něj by si nevšiml záblesku zlata a diamantů – prstenu na prstu mrtvého muže, jehož ruka se v tu chvíli vynořila na hladinu. Sbohem! Poznal v ní ruku svého otce, který se již bezpočet let pohřešuje. *Grace*, která měla plně naložená 180 tun, se šinula nízkými oblouky middlesexského břehu, kde nebylo místo pro další plavidla, a mýjela či předháněla veškeré ostatní lodě. Pokud jsou u Tower Bridge kotouče o průměru 120 centimetrů s černými a bílými signalizačními pruhy vystaveny 4,2 metru od signalizačního zařízení směrem k pevnině, svědčí to o tom, že most nelze zvednout z mechanické či jiné příčiny.

Mohla proplout jen *Grace*, ne *Maurice*, dokonce ani *Dreadnought* ne, a byl to nezapomenutelný pohled. Muži i ženy se přišli do doku podívat, jak velké hnědé plachty stoupají vzhůru, i když je u vrátku jen šestiletý kluk, a *Grace* směřující k Ushantu ucítila volné moře.

U paty stěžně se ozvalo škrabání. Kočka s tlamou plnou racčího peří se nemohoucně snažila vydrápat nahoru, ale po necelém metru ztratily její drápy oporu a ona postupně sklouzla zpátky na palubu.

„Micko!“

Lodní kočka byla pro život na Battersea Reach jako stvořená. Obvykle chodila po námořnicku, s břichem téměř u paluby, jako loď s narefovanými plachtami, připravená na hnusné počasí. Z uší jí zbyly jen zbytky a ty se jí pevně tiskly k hlavě.

Nikdy úplně neztratila sebeúctu, a tak se celá léta snažila olízat dočista, protože byla zabahněná zvenčí i zevnitř. Ustavičně se přizpůsobovala, nejen přílivu a odlivu, ale rovněž krysám, na něž narážela v přístavišti. Do jisté velikosti (přesněji řečeno do té velikosti, do níž krysy dorostly v několika týdnech) je chytala a žrala a s neomylným instinktem pro autoritu nosila jejich ocásky Martě k nohám. Všechny krysy nad tuto velikost naopak honily Micku. Výsledná nejistota, jak na tom vlastně zrovna je, výrazně přispěla k její psychické labilitě.

Micka se nenechala krmit od lidí a uměla se ve studeném počasí udržet v teplíčku. Spala venku, na jedné či druhé trubce kamínek, které trčely z lodního komína na palubě. Když se stočila na trubce, fungovala jako záklopka vhnějí kouř zase zpátky do bárky, a ta pak byla prakticky

neobyvatelná. Svědčil o tom i neovladatelný kašel Woodieho, Willise, Nenny, Maurice i jeho návštěvníků. Ale Micka jen zřídka spávala na jednom místě dvě noci za sebou.

Když Tilda doplula s *Grace* na moře, bedlivěji se rozhlédla po Reachi. Celou představu o fungování světa si odvodila z toho, co tam vysledovala, a to nemělo nic moc společného s koloběhem velkoměsta, které se pachtilo jen o necelých sto metrů dál.

Na *Lordu Jimovi* se nic nehýbalo. Willis krácel k *Dreadnoughtu* s člověkem z loděnice, z jehož chování se dalo usoudit, že odmítá dodávat další dehet, benzín a vodu, dokud nebudou uhrazeny předchozí účty.

Na *Rochesteru* se Woodie připravoval na zazimování lodi. Vypadalo to, že nakonec není pravověrný obyvatel bárky. Jak až příliš často vykládal, jeho malé hudební vydavatelství vyhlásilo dobrovolnou likvidaci, po čemž mu zbylo právě tolik prostředků, aby pohodlně vyšel, a teď chtěl přestat mrazivé počasí ve svém domě v Purley. Na severním konci Reache ovšem člověk, který pohodlně vycházel s penězi, působil nepatřičně. Woodie rovněž mluvil o tom, že by si sehnal někoho, kdo by mu odrhl a natřel trup, aby byl tak čistý jako trup *Lorda Jima*. Ostatní bárky byly zespondu tak obrostlé, že se z té strany člověk pro samé zelené chalupy a vilejše prakticky nedostal ke dřevu. Kdyby kolem plouvaly velryby, možná by jim i zasalutovaly ploutvemi.

Maurice byl opuštěný, protože Maurice už pokolikáté dostal nabídku strávit den v Brightonu. Vypadalo to ale, že jeho palubní přístřešek není zamčený. V přístavišti teď zastavila dodávka, vylezl z ní chlap a přes okraj přístavní

hráze shodil na palubu velké množství lepenkových krabic. Jedna z nich se protrhla. Byla plná fénů. Chlap se musel spustit na palubu a naskládat krabice pečlivěji. Bývalo by lepší zakrýt je nepromokavou plachtou, ale on si ji možná zapomněl přivést. Nemarnil čas tím, že by se nějak rozhlížel, a začal couvat. Teprve v tu chvíli mu bylo vidět do tváře, velmi bledé a bezvýrazné, jako kdyby nějaké výrazy byly nadbytečné.

Když Willis typicky rozvážným způsobem procházel kolem, zadíval se na krabice na *Mauricovi*, zastavil se, dokonce trochu zavrtěl hlavou, ale nic neudělal. Nenna by to možná zařadila na seznam toho, co muži dokážou dělat lépe než ženy: jejich schopnost neudělat nic, a to neuspěchaně. A popravdě řečeno Willis by s těmi krabicemi beztak nemohl nic udělat. Maurice na své lodi rozhodně nestál o policisty.

„Ahó, Tildo! Dávej na sebe pozor!“ zavolal Willis.

Tilda moc dobře věděla, že řeka dokáže být nebezpečná. Ačkoli byla na člunech jako doma a litovala obyvatele Chelsea, jejichž život se obešel bez přílivu, odlivu a krys, měla k vodě respekt a věděla, že i na dohled nábřeží se dá umřít.

Jednoho jarního večera zakotvila uprostřed proudu proti lodím v Reachi impozantní holandská bárka *Waalhaven* z Rotterdamu, třpytící se mosazí, a dokonce motorizovaná. Bezpochyby ji v Gravesendu odbavili a za přílivu se plavila nahoru. *Maurice*, který rovněž pocházel z Rotterdamu, býval kdysi chudým příbuzným tohoto krásného plavidla. Bárky sedící na dně sledovaly *Waalhaven*, tak jako se vězni dívají na svobodné.

Jeho posádka nastoupila na palubu stejně vážně, jako by šla na firemní poradu. Bezvadná schůze uznávaných byznysmenů v holínkách, vedená v harmonickém duchu, který byl pro firmu odjakživa charakteristický.

Hned po svačině majitel přišel k zábradlí a zavolal na *Maurice*, aby vyslal člun a on se tak mohl vylodit na břehu. Když se nic nestalo a jemu došlo, že tu pro přistávající lodě není žádné zázemí, odebral se dovnitř na další poradu. Pak se začalo rychle šerit, odliv zrychloval a tři Holanďané spustili vlastní člun a připravili se vyplout k přístavní hrázi. Chtěli počkat, až hladina stoupne, aby mohli civilizovaně přirazit k nábreží, ale pak předvedli něco jako ukázkou plavby v malém člunu, lekci v prázdninovém sportu. Nechali si na nohou holínky, i když si v tašce z impregnovaného plátna s sebou vzali boty na souš. Bohové řeky je nejspíš připravili o rozum.

Z pevniny jako obvykle vítr mocně dul skrz širokou průrvu mezi sklady na surreyské straně. Woodie sledoval jejich odvážný start a velmi litoval, že jim nemůže půjčit svou Námořní mapu č. 3 a předvést jim, že na tomhle konci Battersea Reach je aspoň jeden schopný vlastník. Richard, jenž se po únavném dni vrátil z práce, sledoval člun z přístavní hráze a vzpomněl si, že jednou zašel na palubu *Waalhavenu* na skleničku, když připluli do Orfordnessu.

Za průrvou vítr zeslábl a zcela se ztišil, člunu se zmocnil proud a unášel ho ke třem lehčákům zakotveným níže. Se zapraskáním, které bylo slyšet na obou stranách řeky, se stěžen člunu zachytil o vysoký převis nejbližšího lehčáku. Otevřený člun se zaklínil, vtáhlo ho to pod příďový vaz

a pak se převrátil, protože jeho ocelový stěžeň byl pevně zachycený a nedal se zlomit. Posádka letěla přes palubu a i ji vtáhl proud pod těžký železný trup lehčáků. Po chvíli vyplavala taška s botami, potom dva muži a naposled pár holínek, které pluly podrážkami nahoru.

Tilda na ten incident vzpomínala s jistou úzkostí, ale ne často. Zajímalo ji, co se tak asi stalo s tím druhým párem bot. Ale její paměti nevládlo srdce, na rozdíl od Marty či Nenny. Téhle nepřijemnosti byla ušetřena.

Willis zavolal znovu: „Ahój Tildo! Nemusíš na mě křičet!“ Pokládal ji za křehkou slečinku a vůbec nechtěl, aby si namáhala hlasivky. Jak Tilda, tak Marta zpívaly naprosto čistě a Willis, který měl hudbu rád a vždycky si budoucnost druhých maloval optimisticky, si je představoval jako koncertní zpěvačky. Pořád ještě zvládly lidovku *Abends, wenn wir schlafen gehen*, což je jeptišky naučily na besídku, a skutečně při tom ještě zněly jako andělé, byť jako andělé bez valného ponětí o textu po druhém verši. Větší úspěch možná slavily s Presleyho písničkou *Jailhouse Rock*. Ovšem Tilda se naučila protáhnout pusou a nesmírně nepříjemně napodobit bocmanovu píšťalku, a to písknutí bylo slyšet až na *Lordu Jimovi*. Ten zvuk oznamoval, že slézá ze stěžně. Otce Watsona nemálo vystrašil a svěřil se jeptiškám, že měl dojem, jako by vycházel spíš z nějakého mechanismu než z lidského hrdla. Jeho slova potvrdila názor milosrdných sester, že obě děti, tak chytré a hudebně nadané, pobyt na lodi ohrožuje na duchu a možná i na těle a že by si někdo měl s paní Jamesovou promluvit mnohem důrazněji.